

# **Selvitys Polvijärven Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2016**

## Sisällys

|                                                                                                                                                                                                            |                                                                     |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|----|
| 1                                                                                                                                                                                                          | Sovellettavat säännökset .....                                      | 3  |
| 2                                                                                                                                                                                                          | OP Ryhmän rakenne .....                                             | 3  |
| 3                                                                                                                                                                                                          | Edustajisto .....                                                   | 4  |
| Osuuspankin edustajisto valittiin vuonna 2013 järjestetyillä vaaleilla äänestysprosentin ollessa 41,03. Edustajiston jäsenten toimikausi päättyy vuonna 2017 järjestettävään uuden edustajiston valintaan. |                                                                     |    |
|                                                                                                                                                                                                            |                                                                     | 4  |
| <b>Edustajiston jäsenet .....</b>                                                                                                                                                                          |                                                                     |    |
| 4                                                                                                                                                                                                          | Hallintoneuvosto .....                                              | 5  |
|                                                                                                                                                                                                            | Nimitysvaliokunta .....                                             | 6  |
|                                                                                                                                                                                                            | Tarkastusvaliokunta .....                                           | 7  |
| 5                                                                                                                                                                                                          | Hallitus .....                                                      | 8  |
| Lisäksi hallitukseen kuuluu Osuuspankin sääntöjen mukaan pankin toimitusjohtaja.                                                                                                                           |                                                                     |    |
| Toimitusjohtajaa koskevat tiedot ovat kohdassa 6.                                                                                                                                                          |                                                                     |    |
|                                                                                                                                                                                                            |                                                                     | 9  |
| 6                                                                                                                                                                                                          | Toimitusjohtaja ja johtoryhmä .....                                 | 12 |
| 7                                                                                                                                                                                                          | Sisäinen ja ulkoinen valvonta.....                                  | 12 |
| 8                                                                                                                                                                                                          | Taloudellinen raportointiprosessi .....                             | 12 |
| 9                                                                                                                                                                                                          | Palkitseminen.....                                                  | 13 |
| 10                                                                                                                                                                                                         | Sisäpiirihallinto .....                                             | 13 |
| 11                                                                                                                                                                                                         | Yhteiskuntavastuu.....                                              | 13 |
| 12                                                                                                                                                                                                         | Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ..... | 13 |

## 1 Sovellettavat säännökset

Tämä selvitys on lain luottolaitostoinnasta 7 luvun 1 – 5 §:ssä ja 7 §:ssä tarkoitettu selvitys Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä.

Osuuspankin hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta käsittelee vuosittain tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Tämä selvitys Osuuspankin hallinto ja ohjausjärjestelmästä, tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä Osuuspankin säännöt ovat saatavilla Osuuspankin internetsivuilla [www.op.fi](http://www.op.fi).

Osuuspankin toiminta perustuu voimassa olevien Suomen lakien ja niiden nojalla annettujen normien noudattamiseen. Osuuspankki noudattaa osuuskuntalain ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain lisäksi muita finanssialan yrityksiä koskevia säännöksiä, osuuspankin sääntöjä ja osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön OP Osuuskunnan ohjeita.

Lisäksi Osuuspankki noudattaa OP Osuuskunnan hallintoneuvoston hyväksymiä Osuuspankin hyvän hallinnoinnin periaatteita, jotka on julkaistu Osuuspankin internet-sivuilla osoitteessa [www.op.fi](http://www.op.fi). Osuuspankki kuuluu lakisääteiseen talletuspankkien yhteenliittymään, jonka keskusyhteisö on OP Osuuskunta. Osuuspankin ja OP Ryhmän muiden yksiköiden välillä on kiinteä yhteistoimintasuhde.

## 2 OP Ryhmän rakenne

Osuuspankki kuuluu toiminnallisesti ja omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu 31.12.2016 tilanteessa 173 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena.

Osuuspankit ovat jäsentensä omistamia ja harjoittavat paikallista vähittäispankkitoimintaa. Ne tarjoavat kotitalous- ja pk-yrityksiä varten maa- ja metsätalousasiakkaille sekä julkiselle sektorille nykyaikaiset ja kilpailukykyiset pankkipalvelut. Osuuspankit toimivat ryhmän yhteisen strategian ja toimintalinjausten mukaan, mutta ovat itsenäisiä omassa päätöksenteossaan. OP Osuuskunta toimii OP Ryhmän keskusyhteisönä ja strategisena omistusyhteisönä.

Keskusyhteisö on velvollinen tukemaan jäsenluottolaitosta määrällä, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilan estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenluottolaitos on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenluottolaitokselta. Jäsenluottolaitoksella, jonka vakavaraisuus vaarantuisi em. toimenpiteiden johdosta, ei ole velvollisuutta osallistua niihin, vaan sen osuus jaetaan muille jäsenluottolaitoksille. Jos jäsenluottolaitos on erotettu tai eroaa ryhmästä, em. velvoitteet koskevat sitä vielä 5 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin ero on toteutunut. Keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa jäsenluottolaitoksilla on osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Yritysmuodoltaan osuuspankit ovat osuuskuntia, joissa päätöksenteon perusarvoihin kuuluu jäsen ja ääni -periaate. Osuuspankeissa ylintä päätösvaltaa käyttää omistajajäsenistä muodostuva edustajisto tai osuuskunnan kokous, joka valitsee pankille hallintoneuvoston. Hallintoneuvosto puolestaan valitsee pankille hallituksen.

### 3 Edustajisto

Osuuspankin jäsenet valitsevat edustajansa pankin edustajistoon joka neljäs vuosi pidettävillä vaaleilla. Edustajisto käyttää päätösvaltaa pankin sääntöjen ja osuuskuntalain mukaan sille kuuluvissa asioissa.

Varsinainen edustajiston kokous on pidettävä kerran vuodessa ennen toukokuun loppua. Kokouksessa käsitellään Osuuspankin sääntöjen mukaan varsinaiselle edustajiston kokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut kokouskutsussa erikseen mainitut asiat.

Ylimääräinen edustajiston kokous kutsutaan tarvittaessa koolle käsittelemään tiettyä edustajistolle kuuluvaa asiaa.

Merkittävimpiä edustajistossa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä päättäminen ja hallintoneuvoston jäsenten valinta sekä palkkioista päättäminen
- tilintarkastajan tai tilintarkastajien valinta ja palkkioista päättäminen
- sääntöjen muuttaminen

Osuuspankin edustajisto toimikaudelle [2014 – 2017]:

Osuuspankin edustajisto valittiin vuonna 2013 järjestetyillä vaaleilla äänestysprosentin ollessa 41,03. Edustajiston jäsenten toimikausi päättyi vuonna 2017 järjestettävään uuden edustajiston valintaan.

#### **Edustajiston jäsenet**

nimi, ammatti/tehtävä, kotipaikka

Antikainen Hannu, ensiapukoulutuksen päällikkö, Polvijärvi  
Hiltunen Taina, kirjanpitäjä, Polvijärvi  
Kosonen Päivi, parturi-kampaaja, Polvijärvi  
Kuikka Jyrki, maatalousyrittäjä, Polvijärvi  
Lauronen Mika, myyjä, Polvijärvi  
Leppänen Jaana, maatalousyrittäjä, Polvijärvi  
Leppänen Kimmo, metsäasiantuntija, Polvijärvi  
Martikainen Ari, maatalousyrittäjä, Polvijärvi  
Martikainen Jouni, opettaja, Polvijärvi  
Matikainen Jari, yrittäjä, Polvijärvi  
Parviainen Kaisa, eläkeläinen, Polvijärvi  
Posio Hannu, sairaanhoitaja, Polvijärvi  
Ryynänen Olli, myyjä, Polvijärvi  
Sarrokunnas Kai, maatalousyrittäjä, Polvijärvi  
Tallgren Raimo, nuorisotyönohjaaja, Juuka  
Tanskanen Paavo, maatalousyrittäjä, Polvijärvi  
Tanskanen Veli-Pekka, sairaanhoitaja, Polvijärvi  
Tanskanen Vuokko, maatalousyrittäjä, Polvijärvi

Walling Päivi, amanuenssi, Polvijärvi  
Varonen Mika, insinööri, Polvijärvi

## 4 Hallintoneuvosto

### Hallintoneuvoston valinta

Osuuspankin hallintoneuvostoon kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä edustajiston/osuuskunnan kokouksen valitsevia jäseniä. Hallintoneuvoston jäsenen yläikäraja on 68 vuotta.

Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallintoneuvoston jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat kysymykset.

Hallintoneuvoston jäsenten perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen osalta osuuspankin tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallintoneuvoston kokoonpano:

Puheenjohtaja:

Lätti Jari, maatalousyrittäjä, (2014, 2017), Polvijärvi

Varapuheenjohtaja:

Leppänen Simo, tutkija, (2016, 2019), Polvijärvi

Muut jäsenet

Leminen Urpo, maatalousyrittäjä (2014, 2017) Polvijärvi  
Majoinen Susanna\*, toimistonhoitaja (2014, 2017) Polvijärvi  
Martikainen Erkki, maatalousyrittäjä (2014, 2017) Polvijärvi  
Ratilainen Marja-Leena\*, eläinlääkäri (2015, 2018) Polvijärvi  
Reijonen Juhani, maatalousyrittäjä (2015, 2018) Polvijärvi  
Tanskanen Raili\*, yrittäjä, Polvijärvi, (2014,2017), Polvijärvi  
Toivanen Riitta, terveydenhoitaja, Polvijärvi (2015, 2018) Polvijärvi  
Tossavainen Jarmo, maatalousyrittäjä (2016, 2019) Polvijärvi

\*Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnan jäsen

### Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on osuuskuntalain ja pankin sääntöjen mukaan valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuskunnan hallintoa.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat erityiset tehtävät ovat seuraavat:

- päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valitsee tarvittavan määrän jäseniä hallitukseen sekä määrää heidän palkkionsa
- valitsee ja vapauttaa osuuspankin toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen kuultuaan hallitusta ja hankittuaan valinnasta keskusyhteisön lausunnon
- vahvistaa osuuspankin toimintaa koskevan ohjesäännön
- vahvistaa pankin riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan ja muut keskusyhteisön hallintoneuvoston vahvistamat periaatteet keskusyhteisön antamien ohjeiden mukaisesti
- valitsee keskuudestaan riippumattoman tarkastusvaliokunnan jäsenet
- antaa varsinaiselle edustajiston/osuuskunnan kokoukselle lausunnon tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

- edustajistopankeissa määrää vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärän sekä nimeää edustajat keskusvaalilautakuntaan.

### Hallintoneuvoston riippumattomuus

Hallintoneuvoston valvontaroolin luotettavuuden takaamiseksi laissa määritellyjä esteellisyys- ja riippumattomuusvaatimuksia on täydennetty osuuspankin säännöissä.

Aikaisemmin hallituksen jäsenenä ja toimitusjohtajana toimineiden henkilöiden valintaa hallintoneuvostoon on rajoitettu viiden vuoden ajan tehtävän päättymisestä lukien. Osuuspankin sääntöjen mukaan Osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa.

Koska OP Ryhmän eri yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, Osuuspankin hyvän hallinnoinnin periaatteiden mukaan muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallintoneuvoston jäseneksi tulee arvioida ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

### Hallintoneuvoston monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallintoneuvostossa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallintoneuvoston jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallintoneuvoston kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallintoneuvostossa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallintoneuvostossa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallintoneuvoston jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallintoneuvostossa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

## Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallintoneuvostolle ja edustajistolle henkilövalintoja koskevat esitykset. Nimitysvaliokunta on keskeisessä roolissa sen varmistamiseksi, että osuuspankin hallintoon valitaan luotettavia, sopivia ja ammattitaitoisia henkilöitä ja että hallintohenkilöiden valinnassa huomioidaan eturistiriitojen välttäminen. Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnan toimintaa koskevan työjärjestyksen.

Valiokuntaan kuuluvat pankin hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Edustajistopankeissa edustajisto valitsee valiokuntaan keskuudestaan kahdesta neljään jäsentä edustajiston toimikaudeksi. Osuuskuntakokouspankeissa osuuskunnan kokous valitsee valiokuntaan kahdesta neljään jäsenistön edustajaa. Hallintoneuvoston puheenjohtaja toimii valiokunnan puheenjohtajana. Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä toimikunnan kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa.

Valiokunta tekee edustajistolle sekä hallintoneuvostolle esitykset niiden päätösvaltaan kuuluvista henkilövalinnoista. Lisäksi valiokunta valmistelee esitykset eri hallintoelinten jäsenten vuosi-, kuukausi- ja kokouspalkkioista sekä kulukorvausten perusteista.

Valiokunta tekee edustajistolle esityksen:

- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä
- hallintoneuvostoon valittavista henkilöistä
- hallintoneuvoston puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkiosta
- edustajiston jäsenten palkkiosta
- edustajiston kokouksen puheenjohtajasta.

Valiokunta tekee hallintoneuvostolle esityksen

- hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta
- hallituksen jäsenten lukumäärästä
- hallitukseen valittavista jäsenistä
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkiosta
- edustajistopankeissa vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärästä ja keskusvaalilautakuntaan nimettävistä jäsenistä sekä heidän palkkioistaan.

Valiokunta voi myös tehdä esityksiä muista kokouksissa esille tulevista asioista, joita hallintoneuvosto tai hallitus on esittänyt valmisteltavaksi.

Nimitysvaliokunnan kokoonpano:

Jari Lätti, hallintoneuvoston puheenjohtaja  
Simo Leppänen, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja  
Matti Korhonen, hallituksen puheenjohtaja  
Matti Huttunen, hallituksen varapuheenjohtaja  
Jyrki Kuikka, edustajiston valitsema osuuspankin jäsen  
Mika Lauronen, edustajiston valitsema osuuspankin jäsen  
Jouni Martikainen, edustajiston valitsema osuuspankin jäsen

Nimitysvaliokunta on kokoontunut 1 kertaa vuonna 2016.

#### Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa valvomaan hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Lisäksi valiokunta auttaa hallintoneuvostoa varmistumaan, että pankkia ja sen konsernia hoidetaan asiantuntevasti ja tavalla, joka edistää pankin kilpailukykyä ja menestystä.

Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan vuosittain valiokuntaan vähintään kaksi ja enintään neljä jäsentä ja nimeää valiokunnalle puheenjohtajan. Valiokunnan jäsenillä tulee olla pankin koko huomioiden riittävä asiantuntemus laskentatoimesta, kirjanpidosta, taloudellisesta raportoinnista, tilinpäätöskäytännöistä ja sisäisestä tarkastuksesta sekä riittävä sisäisen valvonnan periaatteiden tuntemus ja pankin toimialan ja ansaintalogiikan ymmärrys. Kaikkien valiokunnan jäsenten tulee olla pankista riippumattomia.

Hallintoneuvoston vahvistaman työjärjestyksen mukaan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on muun muassa

- perehtyä pankin tarkastuksiin liittyviin raportteihin ja valvoa, että pankin johto reagoi asianmukaisesti tarkastuksen raporteissaan antamiin suosituksiin
- arvioida osaltaan pankin sisäisen valvonnan riittävyttä ja toimivuutta seuraamalla ja valvomalla sisäisen valvonnan periaatteiden noudattamista
- arvioida pankin riskiasemaa ja riskienhallinnan tehokkuutta
- valvoa osaltaan hyvän liiketavan periaatteiden noudattamista
- käsitellä ja arvioida pankin tilintarkastukseen liittyvät asiat ja valmistella tilintarkastajan valintaesitys sekä esitys tilintarkastajan palkkiosta.

Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta arvioi vuosittain tilintarkastajan toiminnan ja oheispalveluiden laatua sekä tilintarkastajien riippumattomuuden ja selvityksen oheispalveluista.

Tarkastusvaliokunnan kokoonpano 29.11.2016 saakka:

Susanna Majoinen  
Marja-Leena Ratilainen  
Raili Tanskanen

Tarkastusvaliokunta on kokoontunut 1 kertaa vuonna 2016.

## 5 Hallitus

### Hallituksen valinta

Osuuspankin hallitukseen kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä jäseniä. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 68 vuotta. Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat asiat.

Luottolaitoksen hallituksen jäsenen on oltava luotettava ja hyvämaineinen henkilö. Hallituksella on oltava tarpeellinen osaaminen ja kokemus pankin liiketoiminnasta, siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä ja johtamisesta.

Uudet hallituksen jäsenet perehdytetään tehtäväänsä. Perehdyttämisestä vastaavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Hallintohenkilöiden perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

### Hallituksen kokoonpano

Puheenjohtaja  
Martti Korhonen, 1965  
Yo-tutkinto, Tampereen teknillinen korkeakoulu 1986 - 1989, (130 ov)  
toimitusjohtajakoulun tutkinto 2001, Kauppakamarin HHJ-tutkinto  
Keskeinen työkokemus. Yrittäjä, 1994 -

Varapuheenjohtaja  
Matti Huttunen, 1959  
maatalousyrittäjä  
Keskeinen työkokemus. Maatalousyrittäjä vuodesta 1985 lähtien.

Teuvo Mutanen, 1965

Yo-agrologin tutkinto, Mustialan maatalousopisto 1987

Keskeinen työkokemus. Maaseutuasiamies, Liperin kunta, 2013 -, vastuualueina Polvijärven kunta ja Outokummun kaupunki. Maaseutusihteeri, Polvijärven kunta, 1990 – 2012. Oma tila 1990 lähtien.

Merja Sahlman, 1963

maatalousyrittäjä

Keskinen työkokemus. Maatalousyrittäjä 1.7.1990 alkaen, kirjanpitäjä, yrityspalvelu Jako Oy 1988-1989, toimistosihteeri Joensuun moottorikoneistamo Oy 1985-1988.

Lisäksi hallitukseen kuuluu Osuuspankin sääntöjen mukaan pankin toimitusjohtaja. Toimitusjohtajaa koskevat tiedot ovat kohdassa 6.

### Hallituksen tehtävät

Osuuskuntalain mukaisen yleistöimivallan ja osuuspankin sääntöjen perusteella osuuspankin hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii ja osuuspankin toimintaa johtaa hallitus. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Hallituksen toimivaltaan kuuluvat asiat, jotka eivät lain ja sääntöjen mukaan kuulu toimitusjohtajalle, hallintoneuvostolle tai edustajistolle taikka osuuskunnan kokoukselle.

Hallituksen on johdettava osuuspankin toimintaa lainsäädännön, osuuspankin sääntöjen, osuuspankin ohjesäännön ja keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen on huolehdittava:

- pankin liiketoiminnan jatkuvan menestymisen turvaamiseksi suunnitelmallisuudesta, tehokkuudesta ja kannattavuudesta, toimintaympäristön muutoksiin sopeutumisesta ja riskien hallinnasta
- valvonnan ja valvontajärjestelmien riittävydestä ja luotettavuudesta toimitusjohtajan ja pankin muun toimivan johdon osalta.
- luottolaitostoimintaa koskevan sääntelyn, sisäisten toimintaperiaatteiden sekä OP Ryhmän yhteisten toimintaperiaatteiden noudattamisesta.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus muun muassa:

- vahvistaa pankin arvot, OP Ryhmän strategiasta johdetun strategian ja toimintasuunnitelmat sekä pankin lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet ja seuraa säännöllisesti niiden toteutumista
- vahvistaa palkitsemisperiaatteet OP Ryhmän yhteisten periaatteiden mukaisesti
- käsittelee pankin riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteet keskusyhteisön antamien ohjeiden mukaisesti ja saattaa ne hallintoneuvoston vahvistettavaksi
- arvioi pääomapuskurin tarpeen sekä vahvistaa pankin pääomasuunnitelman ja omien varojen ennakoidun varautumissuunnitelman
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön vahvistaman pankin riskiluokan ja toteuttaa siitä aiheutuvat toimenpiteet

- päättää sisäisen tarkastuksen ja compliance –toiminnan organisoimisesta ja toteuttamistavasta sekä päättää tarkastuskertomusten ja huomautusten edellyttämistä toimenpiteistä
- tunnistaa mahdolliset eturistiriitatilanteet ja päättää niiden hallittavuuteen liittyvistä menettelytavoista keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti
- vahvistaa pankin jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmat
- vahvistaa pankin johtamisjärjestelmän ja organisaation sekä tarvittavien toimikuntien toimenkuvat ja kokoonpanot ja nimeää pankin johtoryhmän jäsenet
- päättää toimitusjohtajan palkkaeduista ja toimisopimuksen muista ehdoista
- päättää pankin toimipaikkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta

#### Hallituksen kokouksia koskevat seuraavat menettelytavat

Hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Kokous on kutsuttava koolle, jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet jäsenistä.

Hallitus nimittää itselleen sihteerin, jonka ei tarvitse olla hallituksen jäsen. Sihteeri osallistuu hallituksen kokouksiin ja laatii pöytäkirjan.

Kokouksissa käsiteltäviin asioihin liittyvä materiaali lähetetään hallituksen jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta, jotta hallituksen jäsenille jää riittävästi aikaa perehtyä kokouksessa käsiteltäviin asioihin.

Hallituksen kokous voidaan asian kiireellisyyden tai muun syyn vuoksi pitää sähköisesti tai puhelimitse edellyttäen, että hallituksen jäsenille varataan mahdollisuus päätöksenteon aikana keskinäiseen yhteydenpitoon.

Hallitus voi päättää, että muukin henkilö kuin hallituksen jäsen saa olla läsnä kokouksissa. Kun hallitus käsittelee osuuspankin kannalta tärkeitä tai laajakantoisia asioita, hallintoneuvoston puheenjohtaja voi valvontatehtävänsä toteuttamiseksi olla läsnä kokouksessa tällaisen asian käsittelyn ajan osallistumatta kuitenkaan päätöksentekoon.

Hallituksessa käsiteltävät asiat esittelee toimitusjohtaja tai joku muu hänen osoittamansa henkilö. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että hallituksen jäsenet saavat riittävät tiedot pankin toiminnan, taloudellisen tilanteen ja muiden käsiteltävien asioiden arvioimiseksi.

Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, sihteeri ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen.

#### Hallituksen työskentelyn ja kokoonpanon arviointi

Hallitus arvioi hallitustyön kehittämiseksi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan sisäisenä itsearviointina.

Hallituksen tehokkaan ja ammattitaitoisen työskentelyn turvaamiseksi hallituksen kokoonpanoa on suunniteltava pitkäjänteisesti. Suunnittelu

toteutetaan vähintään vuosittain tapahtuvana hallituksen kokoonpanon arviointina. Arvioinnissa on erityisesti huomioitava, että hallituksessa on kollektiivisesti edustettava osuuspankin toiminnan näkökulmasta riittävä ammattitaito ja monipuolinen osaaminen ja että erityyppiset intressiristiriitatilanteet vältetään.

#### Hallituksen riippumattomuus

Hallitustyöskentelyn luotettavuuden takaamiseksi laissa määritellyjä esteellisyys- ja riippumattomuusvaatimuksia on täydennetty OP Ryhmän Osuuspankin hyvän hallinnoinnin periaatteissa. Hallituksen jäsen ei ole riippumaton, jos hallituksen jäsenen itsenäiseen päätöksentekoon voi kokonaisuutena arvioiden vaikuttaa esimerkiksi merkittävä asiakkuus, yhteistyösuhde, taikka voimassa oleva tai aikaisempi työ- tai toimsuhde. Osuuspankin hyvän hallinnoinnin periaatteiden mukaan vähintään puolet hallituksen jäsenistä tulee olla riippumattomia.

Osuuspankin sääntöjen mukaan Osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa. Hallitukseen ei voi myöskään valita muuta Osuuspankin tai sen konsernin palveluksessa olevaa henkilöä kuin toimitusjohtajaa.

Koska OP Ryhmän eri yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, Osuuspankin hyvän hallinnoinnin periaatteiden mukaan muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallituksen jäseneksi tulee arvioida ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallituksen riippumattomuuden arvioi hallintoneuvoston puheenjohtajisto.

Hallituksen riippumattomuus arvioidaan vuosittain ja kaikki hallituksen jäsenet toimitusjohtajaa lukuun ottamatta ovat riippumattomia.

#### Hallituksen monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallituksessa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallituksen jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallituksen kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallituksessa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallituksessa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallituksen jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallituksessa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

#### Hallituksen toiminta

Hallitus kokoontui vuoden aikana 10 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 92,00 %.

Martti Korhonen 10 kertaa

Matti Huttunen 9 kertaa

|               |           |
|---------------|-----------|
| Teuvo Mutanen | 9 kertaa  |
| Merja Sahlman | 8 kertaa  |
| Ari Noponen   | 10 kertaa |

## 6 Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

### Toimitusjohtaja

Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lainsäädännön, viranomais määräysten, keskusyhteisön ohjeiden sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että pankin toiminta on hallituksen vahvistaman strategian, toimintasuunnitelman ja ohjeiden mukaisesti tehokasta ja kannattavaa, toimintaympäristön muutoksiin sopeutuvaa ja riskeiltään hallittua.

Osuuspankin toimitusjohtaja:

Noponen Ari, 1978

Kauppätieteiden maisteri (KTM) 2002, (206 ov), Jyväskylän Yliopisto

Keskeinen työkokemus:

Toimitusjohtaja, Polvijärven Osuuspankki 1.3.2011 lähtien.

Kesälahden Osuuspankki, toimitusjohtaja 1.4.2006 - 28.2.2011

Juvan Osuuspankki, sijoitusasiantuntija 9.6.2003 - 31.3.2006

Toimitusjohtajan varahenkilö:

Puustinen Panu, 1982

Oikeustieteiden maisteri (OTM) 2014, Lapin Yliopisto

Keskeinen työkokemus:

Myyntipääällikkö/lakimies, Polvijärven Osuuspankki 3.9.2016 lähtien.

Pankkilakimies, Liperin Osuuspankki, 1.5.2015 – 2.9.2016.

Yritysoikeuden konsultti, Dexor Oy 2012 – 2015

## 7 Sisäinen ja ulkoinen valvonta

Sisäisen valvonnan periaatteet OP Ryhmässä vahvistaa keskusyhteisön hallintoneuvosto.

KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers on vuodesta 2016 toiminut osuuspankin tilintarkastajana ja KHT Pekka Loikkanen päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2016 alkaen.

Sisäisen ja ulkoisen valvonnan periaatteet OP Ryhmän tasolla ovat kuvattuna tarkemmin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2016 annetun selvityksen luvussa 7.

## 8 Taloudellinen raportointiprosessi

Osuuspankin hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Osuuspankin hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa osuuspankin hallituksen toimintaa. Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta avustaa hallintoneuvostoa valvomaan hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2016 annetun selvityksen luvussa 8 kuvattuja taloudellisen raportointiprosessin periaatteita.

## **9 Palkitseminen**

Osuuspankin hallintoelinten ja edustajiston jäsenille on maksettu palkkiota seuraavasti:

Hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio 750,00 euroa

Hallituksen jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 270,00 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio 380,00  
Hallintoneuvoston jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 200,00 euroa kokoukselta.

Nimitysvaliokunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkio ja matkakustannusten korvaus samojen perusteiden mukaan, mitä edustajiston kokous on päättänyt maksaa vastaavia korvauksia hallintoneuvoston jäsenille.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2016 annetun selvityksen luvussa 9 kuvattuja palkitsemisperiaatteita.

## **10 Sisäpiirihallinto**

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää vuodelta 2016 koskevan selvityksen luvussa 10 kuvattuja sisäpiirihallinnon periaatteita.

## **11 Yhteiskuntavastuu**

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää vuodelta 2016 koskevan selvityksen luvussa 12 kuvattuja yhteiskuntavastuun periaatteita.

## **12 Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys**

Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevaa kuvausta päivitetään vuosittain ja se on nähtävillä op.fi -sivuilla.